

JBA-16080002030404 Seat No. _____

M. Com. (Sem. III) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination

December – 2019

GRP-4-HR : Management of Industrial Relation - I
(New Course)

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

૧ (અ) કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર કાયદો, ૧૯૭૦ એટલે શું ? કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર કાયદો, ૧૯૭૦ની ઉપયોગિતા ચર્ચો. ૧૦

(બ) કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર કાયદો, ૧૯૭૦ની સ્થાપના વિશે સવિસ્તાર ચર્ચા કરો. ૧૦

અથવા

૧ (અ) કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર કાયદો, ૧૯૭૦માં કેન્દ્રીય અને રાજ્ય સલાહકાર બોર્ડની ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. ૮

(બ) કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર કાયદો, ૧૯૭૦ હેઠળ મુખ્ય એમ્પ્લોયરની જવાબદારીઓ સમજાવો. ૧૨

૨ સામુહિક સોદાબાજી એટલે શું ? સામુહિક સોદાબાજીને અસર કરતા અવરોધક પરિબલો સમજાવો. ૨૦

અથવા

૨ સફળ સામુહિક સોદાબાજી માટેની આવશ્યક પૂર્વ શરતો સવિસ્તાર ચર્ચો. ૨૦

૩ સંચાલનમાં કામદાર ભાગીદારી એટલે શું ? સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીની વિવિધ પદ્ધતિઓ સમજાવો. ૧૫

અથવા

૩ (અ) સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીના વિવિધ હેતુઓ (ઉદ્દેશો) ચર્ચો. ૭

(બ) સંચાલનમાં કામદારોની ભાગીદારીની અસરકારક કામગીરી માટે આવશ્યક શરતો સમજાવો. ૮

૪ કોઈપણ ત્રણ પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૫

(૧) શિસ્તની લાક્ષણિકતાઓ

(૨) શિસ્તના હેતુઓ

(૩) સજાના પ્રકારો

(૪) ફરિયાદ હેન્ડલિંગનું મહત્વ

(૫) ફરિયાદ હેન્ડલિંગની પૂર્વશરતો

(૬) ફરિયાદ હેન્ડલિંગ પ્રક્રિયા

ENGLISH VERSION

1	(A) Define Contract Labour Act, 1970 ? Discuss the application of Contract Labour Act, 1970.	10
	(B) Discuss about the establishment of Contract Labour Act, 1970 in detail.	10
OR		
1	(A) Discuss the central and state advisory board's role in Contract Labour Act, 1970.	8
	(B) Explain the liabilities of principle employer under Contract Labour Act, 1970.	12
2	What do you mean by Collective Bargaining ? Explain the factors obstructions of Collective Bargaining.	20
OR		
2	Discuss in detail the pre-requisites for successful Collective Bargaining.	20
3	What is worker's participation in management ? Explain the different methods of workers' participation in management.	15
OR		
3	(A) Discuss the various objectives of worker's participation in management.	7
	(B) Explain the necessary conditions for effective working of WPM.	8
4	Write a short note on any three : (1) Characteristics of discipline (2) Objective of discipline (3) Types of punishment (4) Importance of Grievance Handling (5) Pre-requisites of Grevance Handling (6) Grievance Handling Procedure	15
